

■ Ἐπὶ τῇ πανσέπτῳ Κοιμήσει καὶ τῇ εἰς οὐρανοὺς Μεταστάσει τῆς Παναγίας (15ῃ Αὐγούστου)

Ἡ Ὑπερευλογημένη Θεοτόκος Διδάσκαλος τῆς Ὁρθοδόξου Ἀσκήσεως*

«Ἡ εὐσπλαχνία νὰ βαραίνη πάντοτε στήν ζυγαριά σου...»

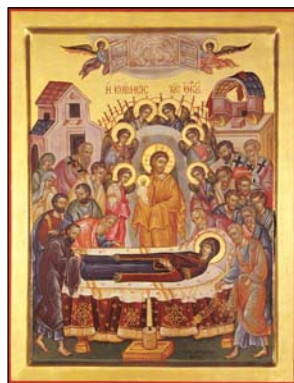
ΔΕΥΤΕ, εὐλογημένοι Χριστιανοί!...

Ἄς ἀποδεχθοῦμε ἀσπασίως, μὲ πίστι καὶ εὐλάβεια, τὴν προφητικὴ πρόσκλησι: «Δεῦτε καὶ ἀναβῶμεν εἰς τὸ ὄρος Κυρίου»¹!

Ἄς ἀνέλθουμε στὸ «δασὺ καὶ κατάσκιον ὄρος»² τῆς Θεομήτορος μὲ τὴν *πραξι*, δηλαδή μὲ τὴν ὀρθόδοξη ἄσκησι.

Καὶ ἐὰν ἡ ἄσκησίς μας εἶναι γνήσια, τότε θὰ ἀξιωθοῦμε νὰ θεωρήσουμε καὶ νὰ μεγαλύνουμε τὰ *καινά* καὶ *παράδοξα* τῆς Θεοτόκου.

Στὴν Πάναγγο Κόρη ἐκαινοτομήθησαν τὰ *καινότετα*. Στὴν Θεογεννήτρια Μαριὰμ εἶναι «*καινὰ τὰ κατ' Αὐτὴν ἅπαντα*»³: ἐκνοφόρησε ἀδιαφθόρως τὸν Σωτῆρα μας· ἐφάνη Μήτηρ ἀπείρανδρος· ἐδάνεισε σάρκα στὸν ἀνευδεῖ Δημιουργό· ἔγινε δοχεῖο τοῦ ἀστέκτου καὶ χωρίου τοῦ ἀπείρου καὶ ἀχωρήτου Λόγου· καὶ τέλος, τὸ ἄχραντο Σῶμα Της διεφυλάχθη ἀδιάφθορο καὶ ἀνεστήθη καὶ ἀνελήφθη καὶ μετέστη καὶ ἐδοξάσθη ὑπὸ τοῦ Υἱοῦ καὶ Θεοῦ Της!...

* * *

Όλα ὅσα ἀφοροῦν τὴν Ἄχραντο Μητέρα τοῦ Θεοῦ εἶναι ὄντως **καινὰ** καὶ **παράδοξα** καὶ προκαλοῦν δέος καὶ ἔκπληξι καὶ **θεωρία**.

Ἰδίως μετὰ τὴν Ἀνάληψι τοῦ Υἱοῦ Τῆς, ἡ Κυρία Θεοτόκος συνέχισε νὰ διώνη τὸ ἐπίσης **καινὸν** καὶ **παράδοξον** τῆς Ἄσκήσεως ἐν συνδυασμῶ μετὰ τὴν Ἀγάπην.

Ἡ Θεομήτωρ, «διὰ τὰ μεγαλεῖα, ὅπου ἐχάρισεν εἰς Αὐτὴν ὁ Θεός, ἐσυνερίζετο τρόπον τινὰ καὶ ἐφιλοτιμεῖτο νὰ ἀγωνίζεται καὶ Αὐτὴ μετὰ νηστείας, μετὰ προσευχάς, μετὰ γονυκλισίας, καὶ μετὰ κάθε εἶδους ἄσκησιν» «καὶ ταῖς ὑπὲρ τοῦ κόσμου παντὸς εὐχαῖς ὁμοῦ καὶ σπουδαῖς»⁴.

Ἔτσι, ἡ Ὑπερευλογημένη μᾶς παρέδωσε **τύπον** καὶ μᾶς παιδαγωγεῖ ὡς ἀλάνθαστος Διδάσκαλος στὴν γνήσια Ὁρθόδοξη Ἄσκησι.

Ἡ Ἄσκησις, στὰ ὅρια τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, δὲν ἀποτελεῖ αὐτοσκοπὸν, οὔτε εἶναι αὐταξία· ἡ Ἄσκησις εἶναι μέσον, διὰ τοῦ ὁποίου περιορίζεται σταδιακὰ ἡ φιλαυτία μας μέχρις ἐξαλείψεώς της, ὥστε νὰ καταστοῦμε ἱκανοὶ νὰ ἀγαποῦμε· ἡ Ἄσκησις εἶναι μία ἠρωϊκὴ ἐξοδος ἀπὸ τὰ **σύννορα** τοῦ ἑαυτοῦ μας καὶ μία προσφορὰ θυσιαστικῆς ἀγάπης στὸν ἀδελφὸ μας.

Βλέπουμε, ὅτι ἡ Θεοτόκος, μετὰ βαθεῖα συναίσθησι τῶν ὑπερφυῶν δωρεῶν τοῦ Θεοῦ πρὸς Αὐτὴν, ἐτήρησε στὸ ὑπόλοιπο τῆς ζωῆς Τῆς μία στάσι **εὐγνώμονος ἀσκήσεως**· ἔτσι, ἡ Ἄσκησις μᾶς ἀποκαλύπτεται ὡς θεία δωρεά, ἡ ὁποία προσφέρεται ἐν συνεχείᾳ στὸν ἀδελφὸ μας καὶ ὅλη τὴν Δημιουργία.

Αὐτὸ ἐρμηνεύει τὴν βαθεῖα ἀλήθεια, ὅτι τελικὰ ἡ Ὁρθόδοξος Ἄσκησις, ἂν καὶ εἶναι ἓνας **σταυρὸς**, ὁμως γεννᾷει ζωὴν, χαρὰ καὶ ἐλευθερία.

* * *

Ἡ Ἄσκησις μας, ὅταν εἶναι γνησία, κυριαρχεῖται ἀπὸ τὸ **ἔλεος**. Κάθε ἀσκητικὸς κόπος μας, ὁ ὁποῖος δὲν συνοδεύεται ἀπὸ **ἔλεος**, δηλαδὴ ἐλεήμονα καὶ εὐσπλαγχνὴ διάθεσι, εἶναι πράγματι μάταιος, ὅταν δὲν κερδίζεται ἀπὸ τὰ πονηρὰ πνεύματα.

Οἱ Ἅγιοι εἶναι σαφέστατοι καὶ ἀπόλυτοι στὸ καίριο αὐτὸ θέμα τῆς ἐν Χριστῶ ζωῆς: «Ἡ εὐσπλαγχνία νὰ βαραίνει πάντοτε στὴν ζυγαριά σου, ὡς τὴν στιγμὴ πού θὰ αισθανθῆς ἐντὸς σου τὴν εὐσπλαγχνία πού ἔχει ὁ Θεὸς γιὰ τὸν κόσμον»⁵.

Ἄς μὴ λησμονῆται λοιπὸν ποτέ, ὅτι ἡ Ἄσκησις, ὡς διαρκῆς ἀγὼν κατὰ τῆς φιλαυτίας, τοῦ ἐγωκεντρισμοῦ καὶ τῆς αὐτο-εκτιμήσεως, χάριτι Θεοῦ, ἀποδεσμεύει καὶ ἀπελευθερώνει τὸν νοῦ μας ἀπὸ τὴν ἐφάμαρτη τυραννία τῶν παθῶν, τὸν ὀδηγεῖ στὴν ἐπανεύρεσι τῆς ἀπολεσθεῖσης ὠραιότητός του, στὸν φωτισμὸ καὶ τὴν θέωσι.

Στὴν ὑπερφυσικὴ αὐτὴ κατάστασι ἐπικρατεῖ στὴν καρδιά μας τὸ **Φῶς**: «ἐμβάπτεται γὰρ ὁ νοῦς ἐν τῷ φωτί Σου // καὶ λαμπρύνεται καὶ φῶς ἀποτελεῖται // ὅμοιον τῆς δόξης Σου»⁶. ἀλλὰ καὶ τὸ **Ἐλεος**: «καυσις καρδίας ὑπὲρ πάσης τῆς κτίσεως, ὑπὲρ τῶν ἀνθρώπων, καὶ τῶν ὀρνέων, καὶ τῶν ζώων, καὶ τῶν δαιμόνων, καὶ ὑπὲρ παντὸς κτίσματος»⁷.

* * *

Τὸ Φῶς καὶ τὸ **Ἐλεος**, ᾧ Πανύμνητε Μῆτερ, ἄς ἐκχέωνται συνεχῶς στὴν ταπεινὴ μας ὑπαρξι, ἡ ὁποία εὐρίσκεται ἐπὶ τοῦ *σταυροῦ* τῆς *Ἀσκήσεως*, χάριν τοῦ Σωτῆρος μας Χριστοῦ.

Ἄς μὴ παύσουν νὰ ἐκχέωνται, διότι Σὺ εἶσαι «ταμίας καὶ φύλαξ ὄλων τῶν θησαυρῶν καὶ χαρισμάτων τοῦ Οὐρανίου Βασιλέως Θεοῦ, ὅχι διὰ νὰ τὰ ἀπολαμβάνῃς μόνη Σου, ἀλλὰ διὰ νὰ μεταδίδῃς καὶ διαμοιράζῃς αὐτὰ εἰς ὅλα τὰ κτίσματα, νοητὰ καὶ αἰσθητὰ»⁸!...

(*) Περιοδ. «Ἅγιος Κυπριανός», ἀριθ. 339/Ιούλιος-Αὔγουστος 2007, σελ. 57-58.

1) Ἦσ. β´ 3.

2) Πρβλ. Ἀββ. γ´ 3.

3) Ἅγιου Ἀνδρέου Κρήτης, PG τ. 97, στλ. 1084B/Λόγος ΙΓ´, *Εἰς τὴν Κοίμησιν τῆς Ὑπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου (Β´)*.

4) Ὁσίου Νικοδήμου Ἀγιορείτου, Κῆπος Χαρίτων, σελ. 2176, ὑποσημ., ἐκδ. γ´, Βασιλείου Ρηγοπούλου, Θεσσαλονίκη 1979 (μὲ ἀναφορὰ στὸν Ἅγιο Γρηγόριο Παλαμᾶ).

5) Ἀββᾶ Ἰσαὰκ Σύρου, Ἄπαντα τὰ εὐρεθέντα Ἀσκητικά, σελ. 151, Λόγος ΛΔ´, *Περὶ μετανωιῶν...*, ἐκδ. Χ. Σπανοῦ, Ἀθῆναι.

6) Ὁσίου Συμεὼν Νέου Θεολόγου, Ἔργα, τ. Γ´, σελ. 295, Ἕγνοι Θεῶν Ἐρώτων, ΛΘ´, στχ. 61-63, ἐκδ. «Ὁρθόδοξος Κυψέλη», Θεσσαλονίκη 1990.

7) Ἀββᾶ Ἰσαὰκ Σύρου, ἐνθ´ ἀνωτ., σελ. 306, Λόγος ΠΑ´, *Περὶ διαφορᾶς ἀρετῶν...*

8) Πρβλ. Ὁσίου Νικοδήμου Ἀγιορείτου, ἐνθ´ ἀνωτ., σελ. 217α.